

Lausunto yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksesta

Hyvinvointilautakunta 18.08.2026 § 119
419/03.00.00/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja

Lieksan kaupunki on saanut lausuntopyynnön **yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksesta VN/11212/2025.**

Lausuntoehdotukset ovat alla olevassa tekstissä tummennettujen lausuntopyynnössä esitettyjen kysymysten jälkeen.

Miten arvioitte yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksiksi valitun viiden suuntaviivan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta kokonaisuutena?

Lieksan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen. Pienen kaupungin näkökulmasta yrittäjyyteen kannustaminen ja sen mahdollistaminen ovat kaupungin elinvoiman kannalta kriittinen tekijä. Nykyisiin, kannattaviin yrityksiin on vaikeuksia löytää toiminnalle jatkajaa puhumattakaan uusien yritysten perustamisesta ja siinä mielessä tulevaisuuskokoon panostaminen on ensisijaisen tärkeää. Suuntaviivoissa toivoisimme näkevämme esitettyä vahvemmin yritysten sukupolvenvaihdokseen ja sen rahoittamisvaihtoehtoihin valmentamista, siitä hyötyisivät nykyiset yrittäjät ja potentiaaliset uudet yrittäjät. Toinen huomiomme koskee suuntaviivojen toimenpiteitä, joissa toivomme linjattavan selkeämmin uusien teknologioiden ymmärtäminen ja hyödyntäminen yrittäjyydessä ja siihen valmentauduttaessa.

Kolmanneksi huomiomme toimenpiteissä kiinnittyy konkretian puutteeseen, jolloin vastuu toimenpiteistä jää pelkästään koulutuksen järjestäjille. Luonnoksen johdannossa kirjoitetaan ”Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksillaan opetus- ja kulttuuriministeriö kannustaa koulutustoimialaa vahvistamaan oppimisen, arjen ja työelämän kannalta välttämätöntä osaamista, mutta myös taitoja yhteiskunnassa osallistumiseen, vaikuttamiseen, vastuunkantoon ja yhdessä elämiseen. Tavoitteena on myös vahvistaa kouluasteelle sopivalla tavalla yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa sekä lisätä yleisesti yrittäjämysteisyyttä.”

Konkretiaa edellä olevaan toisivat OKM:n ja OPH:n vastuulle kuuluvat lainsäädännöllinen ohjaus, tuntijakomuutokset, opetussuunnitelman perusteiden muutokset, hankerahoitus sekä valtakunnalliset koulutukset.

1. Innostamme toiminnan ja kokeilun avulla yrittäjämäiseen toimintatapaan

Innostus ja luovuus ovat avainroolissa yrittäjäksi ryhtymiselle, joten tämä suuntaviiva toimenpiteineen antaa siihen hyvät puitteet eri koulutusasteille. Teknologian antamia mahdollisuuksia tulisi hyödyntää peruskoulussa esimerkiksi pelillistämisen ja simulointien kautta.

2. Tarjoamme joustavia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja talousosaamisen edistämiseen

Lukion yrittäjyysdiplomi on erittäin hyvä jo toimeenpanovaiheeseen etenemässä oleva avaus yrittäjyyskasvatuksen vahvistamiseksi lukiossa. Lukiokoulutuksessa on tällä hetkellä ongelmana valtakunnallisen tuntijaon pakollisten opintojen määrä. Vähentämällä pakollisuutta saataisiin opiskelijoiden lukujärjestyksiin tilaa valinnaisille opinnoille ml. yrittäjyysdiplomin suorittamista tukevat opinnot. Tällä toimenpiteellä parannettaisiin myös mahdollisuutta hyödyntää korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten opintotarjontaa lukiossa.

Ammatillisen koulutuksen toimenpiteissä tulisi huomiota kiinnittää yritysten sukupolvenvaihdoksiin tähtäävään valmentautumiseen ja yritysyhteistyöhön sukupolvenvaihdosta suunnittelevien yritysten kanssa.

3. Vahvistamme kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien osaamista pitkäjänteisesti uudella ja päivittyvällä tiedolla

Toimenpiteissä olisi hyvä tuoda esille rehtoreiden ja johtajien koulutus, joka on avainasemassa paikalliselle toimeenpanolle.

4. Valmistaudumme ja valmennamme tulevaisuuteen

Toimenpiteissä korkeakoulujen roolia yrittäjyyskasvatusympäristöjen tutkimuksessa ja kehittämisessä tulisi korostaa. Yhtenä kehittämiskohteena voisi olla esimerkiksi digitaalisen yrittäjyys­simulaation kehittäminen perusopetuksen käyttöön.

5. Työskentelemme kestävän tulevaisuuden puolesta

Kestävyysajattelun muutos on mahdollisuus uuden yritystoiminnan näkökulmasta, joten tämä suuntaviiva toimenpiteineen on syytä olla mukana linjausten valmistelussa.

Muut mahdolliset huomiot linjausluonnoksesta

-

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksen liitteessä 2 on esimerkinomaisesti lueteltu organisaatioita, jotka tarjoavat kouluille ja oppilaitoksille tukea, asiantuntemusta ja toimintamalleja yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen toteuttamiseen. Mitä organisaatioita liitteeseen 2 olisi syytä lisätä? Ilmoita organisaatio, lyhyt kuvaus sen päätehtävästä ja keinoista, joilla organisaatio tukee kouluja ja oppilaitoksia yrittäjyyskasvatuksessa ja talousosaamisen edistämisessä.

-

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös

Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Lisätietoja

Sivistysjohtaja Jarkko Rieppo, p. 0401044101, [jarkko.rieppo\(at\)lieksa.fi](mailto:jarkko.rieppo(at)lieksa.fi)

Jakelu